

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

50. An si pœnitens absque necessitate manifestavit complicem in confessione, teneatur Confessarius occultare tale peccatum sub Sigillo confessionis? Et cursissimè docetur omnia, quæ occasione sui ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

teneat illum alium modum adhibere, hoc relicto. Quamvis enim hic modus sit secretus, non tamen est licitus, quia in iniuriam cedit Sacramenti, & quomodo sit corripendus proximus, alium modum Christus constituit. Si licitus esset modus qui est per confessionem, correptio ordinariè pro secretioni via amplectenda tentaretur per confessionem, quod esset insigne gravamen Sacramenti. Deinde diximus supra peccata illa secreta alterius tam complicit, quam non complicit in confessione narrata, claudi sigillo, & quidem sic claudi, ut sine complicit, aut illius alterius peccatoris licentia, esto habeat consentum à penitente, Confessor ea revelare non possit; non ergo potest de illis Confessor corripere. Aduerte ergo Confessor, non tibi rectè revelari ad correptionem, quia secretum servare debes, cum eo ipso minus possis corripere, quo magis secreto teneris. Præterea confessio non est instituta ut corripas alium, sed ut te ipsum, si non corripiendo, aut corripiendo, aut aliter peccaveris, accuses. Et hæc omnia docet Malderus ubi supra, in quibus miserimè scio quemdam Confessarium olim cum aliorum scandalo lapsus deliquisse.

RESOL. XLIX.

An quando quis confitetur, liceat manifestare complicitatem vel alterius peccatum, vel Confessarium possit de hoc interrogare ad finem corripendi peccatorem? Et docetur, quod si Sacerdos fraude, vi, aut importunis precibus extorqueat à penitente manifestationem complicit, aut licentiam revelandi confessionem, absque dubio graviter peccat. Ex part. 7. tr. 3. Ref. 34.

§. 1. DE hac Quæstione fufius alibi egi, nunc cum Lorca in 2. 2. D. Th. disp. 34. n. 19. Dico primò. Penitens non tenetur manifestare complicitem, ut corripatur; nec Sacerdos tenetur interrogare, aut inducere penitentem, ut manifestet. Probatur evidenter. Et quidem penitentem non teneri constat. Quia non semper, sed raro tenetur secundum gradum ordinis correptionis servare adhibendo tertium qui corripiat; & si incidat articulus temporis quo ad id teneatur, non tenetur media confessione facere, cum possit extra confessionem, nec tenetur potius Sacerdotem, cui confitetur, quam alium ad hoc munus eligere: est enim moraliter impossibile, ut ille solus sit, qui possit prodesse illi, qui correptione indiget. At verò nec Sacerdotem teneri ad interrogandum, & inquirendum de complice, manifestum est. Quia nemo tenetur inquirere alterius peccatum ut corrigat, ut ex supradictis constat. Et quamvis Prælati aliquatenus inquirere teneantur, sed non tenentur ut tam exquisito medio. Nulli ergo imminet obligatio huius inquisitionis, & ideo penitens non tenetur respondere Sacerdoti interroganti. Et, si sacerdos fraude, aut vi, aut importunis precibus extorqueat à penitente manifestationem complicit, aut licentiam revelandi confessionem, absque dubio graviter peccat.

2. Dico secundò. Nullo modo licet Sacerdoti disquirere peccatum alterius, & inducere penitentem, ut manifestet illud, etiam si sola blanda persuasionem inducat. Probatur. Quia inquirere peccata quæ quis corrigat, illicitum est, ut sup. probavimus, etiam extra Confessionem: ergo multò potius in Confessione. Nam ultra inordinationem, & deformitatem, quam continet hæc inquisitio, si fiat

in confessione, iniuria fit Sacramento, quo vitur ut medio ad rem illicitam, & quo odiosum & onerosum illud reddit, tam ipsi penitentibus, quam aliis hominibus, qui graviter ferent, actiones suas, & negotia media confessione manifestari, & præbetur occasio ut absterneant alios à confessione.

3. Dico tertio. Penitenti tunc licet manifestare complicitem in confessione sine correctionis, quando extra confessionem id facere possit servando secundum gradum ordinis in corripiendo, tunc enim si velit confessione uti, & confessarium adhibere ut ministrum aptum correptionis, non est per se illicitum. Et hoc probat fundamentum prioris sententiæ, idq; solum S. Thomas, & alij authores concedunt. Verum tamen, cum secundus ille gradus ordinis in correptione servandi raro habeat locum, & cum possit extra confessionem fieri, & magis expediat, ut extra confessionem fiat, quia nonnihil odij in sacramentum generat, & cum moralia moraliter definienda sint; potius asserendum est, non licere hoc medio uti ad correctionem fraternam, quam licere. Porro quamvis penitens valeat manifestare complicitem hoc sine, non inde inferitur, sacerdotem interrogare posse, aut inducere, quia licet non inducat ad rem illicitam, ipsa tamen inductio, & inquisitio sibi prohibita est, ut ex dictis constat. Et hæc omnia præter Lorcam docet Duval, in 2. 2. D. Thom. tract. de correct. quest. 9. art. 1. vlt. Vide etiam Lopez de Texeda in Theol. Mor. tom. 1. lib. 1. tract. 3. contr. 6.

RESOL. L.

An si penitens absque necessitate manifestavit complicitatem in confessione, teneatur Confessarius occultare tale peccatum sub sigillo confessionis? Et curfissimè docetur omnia, qua occasione sui peccati explicandi penitens in confessione dicit, cadere sub sigillo, etiam si supersuè addita sint. Ex part. 3. tr. 4. Ref. 110. aliis 111.

§. 1. AFFirmativam sententiam docet Malderus ^{Sup. hoc in Ref. seq. §. vlt. & in alto v. eius antior} tract. de sigillo, cap. 18. qui citat Suarez, Vasquez, Ledelmann, Bañez, Nugnum. Idem etiam docet Sylvius in 3. part. quest. 11. art. 1. concl. 12. qui citat Sotum, Richardum, Sylvestrum, Angelum, & est communis opinio, quam novissimè etiam docet Faber de pan. in 4. sent. dist. 19. q. unica, disp. 34. cap. 2. num. 31. & cap. 4. num. 84. Pitigian. in 4. tom. 2. dist. 21. q. 2. art. 8. concl. 3. Villalobos in sum. ro. 1. tr. 9. diffie. 73. num. 1. sic allens. *El sigillo se eñtiende a todos los pecados confessados, y sus circunstancias, y a las cosas, que son necesarias para declarar los pecados, y assi si el penitente declaró el complice, ora porque era necesario para declarar el pecado, o por ignorancia (que es muy ordinario) todo esto cae debaxo de sigillo. Ita ille.*

2. His tamen non obstantibus negativam sententiam docet Io. de la Cruz in direct. conscient. p. 2. de sacram. Penit. q. 6. dub. 2. concl. 2. vbi sic ait: Si penitens absque necessitate manifestavit in confessione complicitem sui peccati, non tenetur Confessor complicitis peccatum occultare sub sigillo confessionis, sed ex solo secreto naturali. Nam tunc peccatum complicitis materialiter solam pertinet ad istam confessionem, & sicut est dictum in confessione, possit dici extra eam. & sic pro bono communi est manifestandum, sicut alia secreta naturalia, dum tamen non ex-

plicetur pœnitens. Ita ille. Sed tu tene primam sententiam, quia quæ necessaria sunt ad integritatem confessionis; vel quæ dicuntur quasi coniunctim ad declarationem proprii peccati, sunt materia sigilli. Secundò, quia ex reuelatione peccati complicit, sæpè numero potest agnoscì peccatum pœnitentis, vnum enim est alterius manifestatiuum. Tertio, alioquin confessio redderetur onerosa & odiosa.

3. Dices hoc verum esse, quando complex ex necessitate integritatis confessionis secundum opinionem multorum DD. manifestatur, non autem quando absque necessitate manifestatur, vt est in casu nostro. Respondeo, & dico hoc etiam procedere, non modò cum ad peccatum declarandum necessarium fuerit complicem in confessione exprimi, sed etiam cum fuerit vtile. Imò quoties ad eum finem pœnitens (etiamsi in eo forte agat minus prudenter) id dixerit, quod est in confessione tolerandum, habita ratione communis modi consistendi hominum multa sæpè dicentium animo declarandi sua peccata, quæ non sunt ad id necessaria, imò interdum neque vtilia. Cum ergo simplices, & imprudentes animaduertendi non sunt à confessore, sicut nec alij, tacenda non sunt quæcumque ab eis dicuntur ad explicationem peccatorum suorum, vt possint securè, & sine timore reuelationis confiteri. Et hæc responsio desumpta est ex celebri doctrina, quam adducunt in terminis Reginaldus tom. 1. lib. 3. cap. 4. num. 39. Suarez tom. 4. disput. 3. sect. 3. num. 5. & Malderus tract. de sigillo, cap. 18. fol. mibi 170. vbi probant, omnia quæ occasione sui peccati explicandi, pœnitens in confessione dicit, cadere sub sigillo, etiamsi superflue addita sint.

Sup hæc omnis lege supra doctrinam Ref. 45. & Ref. eius not.

RESOL. LI.

An sit contra sigillum confessionis, etiam cum licentia pœnitentis reuelare peccata complicit absque complicit licentia?

Et breuiter notatur cadere sub sigillum quamcumque personam in confessione detectam, siue ad declarandam aliquam substantiam necessariam siue imprudenter eam nominando siue necessitate? Ex part. 5. v. 11. Ref. 24.

Sup. hoc sup. prope finem Ref. 48. verif. Deinde.

§. 1. **A**ffirmatiuum sententiam docet Gabriel Valquez in 3. part. tom. 4. quest. 9. artic. 4. dub. 5. num. 5. quia sigillum confessionis est etiam in fauorem complicit; vnde certum est, & contrarium dicere esse falsum, Confessarium teneri seruare sigillum respectu complicit, quia manifestatio complicit pertinet ad explicationem peccati pœnitentis; & ita etiam hanc sententiam docet Kellisonius tom. 2. in 3. parte, quest. 11. artic. 1. dub. 2. vbi sic ait: Notandum Sacerdotem obligari hoc sigillo etiam in gratiam complicit, quia hoc sigillum concessum est in hunc finem, vt tota causa huius fori sub secreto contineatur, quare quando persona complicit pertinet ad explicationem peccati pœnitentis, tanquam circumstantia, non potest Sacerdos reuelare complicem, nisi veniam habeat non solum à pœnitente, verum etiam à complice, seu socio pœnitentis.

2. Non reticeam tamen negatiuum opinionem tenere Suarez in 3. part. tom. 4. disput. 3. sect. 3. numero 7. Malderus tract. de sigillo, cap. 17. & Hurtado de Sacrament. disput. 12. difficult. 6. vbi sic ait: Obseruandum est non esse contra sigillum confessionis ex licentia expressa pœnitentis reuelare peccatum complicit absque complicit licentia, quia sigillum tantum obligat in fauorem pœnitentis, vt

confessio non fiat ipsi odiosa, nec ab ea retrahatur ex reuelatione autem complicit ex licentia pœnitentis facta, nulli alij adhuc complicit sit odiosa confessio, vt ab ea retrahatur: vnde si alius non fiat iniuria complicit, vt potest contingere, poterit eius peccatum ex licentia pœnitentis reuelari; & ita hanc sententiam docet etiam Io. Prapof. in 3. part. quest. 11. de sigillo, difficult. 6. num. 47. Dicendum est igitur, quod sigillum proprie est in fauorem pœnitentis, & non nisi per quandam redundantiam in fauorem complicit, quatenus potest oriri ex fauore pœnitentis; ergo fauor pœnitentis aliquid postularer, eo concedente licentiam non remanet obligatio sigilli respectu complicit: vnde patet responsio ad rationem Vasquez, cuius tamen opinionem probabilem esse puto.

3. Notandum est tamen hæc obiter cadere sub sigillum quamcumque personam in confessione detectam, siue ad declarandam aliquam circumstantiam necessariam, siue imprudenter eam nominando sine necessitate. Ita Reginaldus tom. 1. lib. 3. cap. 4. num. 41. & alij.

RESOL. LII.

Quid facere debeat Confessarius, si ex confessione unius complicit scit peccata alterius, & alter in confessione tacet? Ex part. 5. tractat. 11. Ref. 21.

§. 1. **H**enriquez lib. 3. de pœnit. cap. 20. num. 6. asserit posse ei in eo casu differre absolutionem per dies aliquot, & tandem teneri Confessarium eum absoluerè, quia post audita peccata acquirit pœnitens ius absolutionis.

2. Verum Toletus libro tertio capite 26. numero quarto, putat non solum posse, sed etiam debere Confessarium eum absoluerè, si postquam eum interrogauit in communi, an aliquid amplius habeat, quod conscientiam torqueat, responderet, se nihil habere, quia pœnitenti per se, & contra se credendum est, & non est maior ratio, cui alteri maior fides habeatur, quam isti. Vnde Fagundez præc. 2. lib. 6. cap. 4. num. 37. docet in tali casu non posse Confessarium differre absolutionem & ita ego prorsus teneo.

RESOL. LIII.

An Confessarius statim post finitam confessionem, & datam absolutionem possit loqui cum pœnitente absque licentia de errore, v. g. commisso in detecta confessione? Ex part. 5. tractat. 11. Refolut. 19.

§. 1. **A**ffirmatiue respondet Tannerus tom. 4. disputat. 6. quest. 9. dub. 6. num. 132. Henriquez lib. 3. de pœnitent. cap. 2. numero 2. in fine. & Ioan. Prapof. in 3. part. quest. 11. de sigillo, dub. 5. num. 41. vbi sic ait: Aduerte similiter licere monere pœnitentem in eadem confessione etiam post absolutionem, quia morali iudicio id non censetur fieri extra idem forum, sed censetur pertinere ad actus complementum. Ita ille.

2. Non desinam tamen hæc adnotare contrariam sententiam mordicis tenere Stephanum Fagundez iningham Theologum Societatis IESU, pr. 2. lib. 6. cap. 4. numero 23. vbi ita asserit. Afferunt aliqui, si statim post finitam confessionem, & datam absolutionem occurrat error emendandus, posse Confessarium